

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

De charitate erga deum. cap. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

Iaco. 2. sentis paupertatis toleratio, futuræ vero remuneratio-
nis habet perpetua est & perennis, quod testatur Ia-
cobus apostolus, dicens: Nonne deus elegit pauperes in
hoc mundo, diuites in fide, & hæredes regni? Ne quem
igitur dum domino seruit, paupertatis grauent angu-
stia, cogitet quam grande beneficium sit, ab ipso eligi,
fide ditari, & cælestis regni fieri hæredem.

Finis libri tertij.

EVANGE

LIST ARII MARCI MARVLI LIBER
quartus, de charitate, & ijs quæ charitatem con-
sequuntur vel euacuant.

De charitate erga deum. Cap. I.

VAE ad fidei speique v̄tutem magis per-
tinere arbitror, hæten^o dicta sunt, restat
vt charitatis quæ officia deo adiuuante
exponamus, easque simul partes tracte-
mus, quæ illi congruere videbuntur, bo-
nis mala more n̄o conferendo: vt legen-
tes, & qd sequendum sit, & quid vitandum, discant. Di-
liges (inquit saluator) dominum deū tuum ex toto cor-
de tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua: hoc
est maximum & primum mandatum. Secundum autem
simile est huic: Diliges proximum tuum sicut teipsum.
In his duobus mandatis vniuersa lex pendet & prophe-
tæ. Maxima igitur charitas est, quam deo debemus; hu-
ic propinqua, qua homines prosequendi sunt. Deum ex
toto corde tunc diligimus, cum nihil eius dilectioni æ-
quamus: sed quæcunq; nobis chara sunt, secundo loco
habemus, quod nisi præstabimus, deo frui non poteri-
mus. Ait enim, Qui amat patrem aut matrem plus quā
me, non est me dignus, & qui amat filium aut filiam
plus quā me, non est me dignus. Ex tota autē anima deū di-
ligimus, cū ne vitæ q̄dem n̄æ parcimus, dum ei obse-

Mat. 22

Mat. 10

quilmur nihil timendo eos qui corpus occidunt, sed illū potius, qui & corpus & animam potest mittere in gehēnam, cum ipse dicat: Qui perdiderit animam suam pp me, inueniet eam. Hoc quidem sancti præstiterunt martyres, qui temporalem vitam pro Christo offerentes, accipere meruerunt eternam. Ex tota vero mente deum diligimus, quando fide certissima, quicquid de deo sancta sentit ecclesia complectimur, & cuncta quæ vel animo volumus, vel opere implemus, ad ipsius cultum atque honorem dirigimus, nec quicquam omittimus, quod in nobis est, quod ad eius dilectionem referri possit. Diligamus ergo dominum deum nostrum toto corde, ne quid illo charius habeamus, tota anima, ne pro illius nomine corporis tormenta mortemque ipsam, si casus inciderit, aut quicquam formidemus: tota mente, ut omnis nostra cogitatio omnisque actio ad vnum finem tendat, placendi videlicet deo, eiusque conspectu perpetuo perenniterque fruendi. Super hoc triplici proposito fundata charitas non inepte fortasse sub illo contineri videtur fermento, quod acceptum mulier, id est anima deo dedita abscondit in farinae satis tribus, hoc est, in corde, in anima, in mente, donec fermentetur totum, donec ipsa tota in charitatem conuersa, & quod si de tenebat, & quod spe præstolabatur, hoc in deo, quæ super omnia dilexit atque coluit, iam possideat, & bono incommutabili quod possederit, feliciter perfruatur. Isto charitatis genere dilexit Christum suum Petrus, quando concupiuit cum illo habitare in monte, quando viso Iesu super aquas ambulante de nauī desiliens, ad illum ire contendit solus, reliquis in nauī residentibus, admirantibusque hominis audaciam nihil metuentis, nisi cum mergi cœpisset, quando etiam ei de sua cruce prædicenti respondit. Et si me oportuerit mori tecum, non te negabo. Tametsi præstare nequiterit quod promiserat, promisit tamen tanquam præstaturus, & certe præstasset, si non suæ imbecillitati, sed dei virtuti confidens promississet. Quando præterea Christo domino seruis suis pedes lauanti, indignum ratus ut dei

Lucæ. 13

Petrus

25

filius ad tantam descenderet humilitatem, respondit,
 Non lauabis mihi pedes in æternum. postquam tamen
 audiuit, se non habiturum partem cum illo, nisi ab eodem
 se lauari permitteret, continuo mutata sententia, domi-
 ne (inquit) non tantum pedes, sed & manus & caput, vs-
 que adeo expauit, ne ab eo separaretur, quem totis ani-
 mi affectibus diligebat. Quoniam etiam stans pro domino so-
 lus aduersus armatam cohortem strinxit gladium, per-
 cussitque principis seruum, plures forsitan percussurus do-
 nec inter multorum arma & ipse concideret, nisi furen-
 tis animum eiusdem domini iussa repressissent. Post re-
 surrectionem quoque eius gloriosam, cum de nauis il-
 lum in littore stantem agnouisset, non expectauit
 donec remigando ad terram perueniret, sed omnis
 moræ impatiens misit se in mare, vadoque præcurrens
 primus omnium illi se coniunxit. Cæteri enim post eum
 nauigio applicuisse dicuntur. Et quoniam semper præ-
 cipi erga dominum suum amoris ardore flagrauit, di-
 gnus iudicatus est, cui cura dominici gregis committere-
 tur. Atque ut charitatis merito id sibi tribui intellige-
 ret, interrogatur a domino an ipsum amaret, & affir-
 manti statim dicitur, ut eius quem se amare confessus
 est, oues custodiret, ecclesiasticique pastoris officio fun-
 geretur. Ter rogatus, ter se eum quem negauerat, dili-
 gere respondit, & trina charitatis confessio, trinae ne-
 gationis crimen deleuit, atque ipsum confitentem, ut
 cæteris præficeret, dignum reddidit. Sunt & alia in eu-
 gelio amoris eius argumenta, quæ consulto prætereo.
 ne prolixior sim. Illud tantum commemorabimus,
 quod ei cum alijs fuit commune. Omnes quippe Apo-
 stoli, omnibus quæ habebant relictis, secuti sunt domi-
 num, magis eligentes in paupertate cum Christo viue-
 re, quam in diuitijs cum hoc mundo, & persecutiones &
 verbera & necem cum illo sustinere, quam cum terræ regi-
 bus honorari, cum semel gustassent, quam suauis, quam dul-
 cis est dominus animæ quærenti eum. Sed nec mulieres il-
 lare modica charitas fuit, quam cum animo tum corpore eum se-
 cutæ, de proprijs facultatibus (ut euangelista ait) mini-
 strabant ei, & sicut egentem sua ope sustentabant, ita in

Iohan. 21.

Sanctæ
mulieres.

De charitate Liber III. 261.

patibulo pendentij lachrymas lamentaq; obtulerunt, sepultum quoq; cum aromatibus quaesierunt, nihil omit- tentes quod singularis erga amatum dilectio videbat exigere. Nec solum officiosas, verum etiam audaces amor fecerat: profectæ enim vt corpus vngerent in sepultura, neque noctis tenebras, neque sepulchri custodes timuerunt. Quod si hæc vt in sepulchro tunc iacentem honorarent, omne contempserunt periculum, quantum culpandi sunt illi, qui dum aliqd tale metuunt, iam in caelo regnantem offendere non formidant? Eandem animi magnitudinem pro eius amore prestitit Ioseph, qui de sepeliendo corpore anxius, non est veritus illud a Pilato poscere, & concessum tollere, & syndone inuolutum in nouo condere monumento, Hunc in amore audacia, Nicodemum commendat liberalitas. Mixturam ad corpus vngendum myrrhæ & aloes attulisse fertur, quasi libras centum. Non pepercit impensæ, dum suo erga dominum satisfacere nititur affectui. Hi ergo cum in finem vsque Christum suum dilexissent, ostenderunt perseverantia opus esse in amando. Perseueravit Maria ad monumentum plorans, & prima resurgentis domini gloriã videre meruit: & quia proposuerat, nisi inuento dilecti corpore, inde non recedere, digna fuit cum reuiuiscente priusquam ceteri colloqui, & tam admirandæ eius resurrectionis nuntia fieri. Hanc charitatis continuationem ipse etiam dominus præcipit discipulis, dicens: Manete in dilectione mea. Et quæ ratione in illa permanere queant, docet subiungens, Si precepta mea seruaueritis, manebitis in dilectione mea. Quisquis ergo se dei sui amatorem profiteretur, & mandatis eius non obtemperat, mendax est, cum libera mandatorum obedientia, veri in deum amoris inditum sit. Quanto autem vsui nobis existat ista charitas testis est peccatrix illa, de qua dictum est, Remittuntur ei peccata multa, quia dilexit multum, testes sunt discipuli, quibus dominus dixit, Ipse pariter amat vos, quia vos me amastis. Amando igitur & a peccatis absolui- mur, & deo chari effici- mur, non ea cha-

Mar. 15.
Matt: 28.

Matth. 27
Nicodemus.

Iohan. 20

Iohan. 15.

Lucæ. 7.

ritate qua etiam improbos diligere dicitur vt creator, sed qua electos duntaxat amplectitur vt saluator. Hæc de charitate quam deo debemus, dicta sint satis, si quæquam de illa satis dici queat, sine qua nihil est salutare nihil sanctum, nunc in proximo amoris officia pensemus.

De charitate erga proximum. Caput II.

Mat. 22.

Secundum charitatis mandatum superiori simile esse dixit dominus: Dilige proximum tuum sicut teipsum. Homo ad imaginem & similitudinem dei factus est, non ad æqualitatem. Ideo simili charitate & non pari est prosequendus. Fieri enim non potest vt creatori æquaretur creatura, & finitum idem sit cum infinito. Deum ergo dilige plus quam teipsum hominem sicut teipsum. Tunc autem teipsum diligis, cum illa agis quæ tibi ratio suggerit, non quæ voluptas blanditur: hoc est, cum viam illam arctam quæ ducit ad salutem ingrederis, non illam latam, quæ ad præcipitium tendit perditionis. Quod si sic alijs quoque agere, sicque incedere optas, & quantum in te est compellis, verè dilectionis præceptum obseruasti, æque ac teipsum proximos tuos amando. Qui vero luxuriæ deditus, perniciosas mortiferasque sequitur voluptates, atque ad eas vsurpandas cæteros hortatur, certum est ab illo neque se quidem ipsum diligere, neque proximum suum. Hic nempe seipsum non modo non diligit sed etiam odit maxime cum nemo ei capitalior hostis sit quam ipse sibi, quamdiu vitis malæque animi libidini seruit. Quid enim magis noxium esse potest homini quam peccatum, per quod & summum bonum amittitur & ad summum malum peruenitur? Vera est igitur illa charitas, qua tum nos ipsos tum proximos nostros ita amamus, vt & peccata caueantur, & colatur virtus, ac simul iuuetur proximus, & honoretur deus. Oportet itaque finem esse bonum quo dirigatur charitas, qui si malus fuerit, quicquid vel sibi vel amico blanditus egeris, non charitas est, sed sub chari